

บทคัดย่อ

รหัสโครงการ : RDG5030013

ชื่อโครงการ : การศึกษาประเมินสถานภาพการใช้ท่าเรือไทย

ชื่อนักวิจัย : สุมาลี สุขदानนท์¹, อัมพร จิตรานูเคราะห์², วันชัย มีชาติ³, สรวิต นฤปิต⁴, ชัยนติ ไกรกาญจน์⁵, วชิราภรณ์ จันทรโพธิ์พาต⁶, สุนันทา เจริญปัญญา¹, สุกิตรา บัวแหม่ม¹

¹สถาบันการขนส่ง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ²ข้าราชการบำนาญ กระทรวงคมนาคม ³คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ⁴คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ⁵คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ⁶คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

Email : sumalee.s@chula.ac.th

ระยะเวลาโครงการ : มีนาคม 2550 – สิงหาคม 2551

การศึกษาประเมินสถานภาพการใช้ท่าเรือมีวัตถุประสงค์ 2 ประการ คือ 1) เพื่อประเมินสถานภาพการใช้ท่าเรือไทยในปัจจุบัน และปัจจัยที่ทำให้ท่าเรือบางแห่งสามารถใช้ท่าเรืออย่างมีประสิทธิภาพ และท่าเรือบางแห่งล้มเหลว 2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการใช้ท่าเรือในอนาคตเพื่อเป็นข้อมูลสนับสนุนการกำหนดยุทธศาสตร์ท่าเรือไทยและยุทธศาสตร์ทะเลไทย

จากการศึกษาประเมินสถานภาพการใช้ท่าเรือไทย พบว่า ท่าเรือไทยยังไม่สามารถใช้ท่าเรือได้อย่างเต็มศักยภาพ เนื่องจากยังไม่มีท่าเรือใดที่มีการใช้ท่าเทียบเรือทุกท่าได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิภาพครบถ้วน ปัจจัยที่มีผลต่อการใช้ท่าเรือในทุกด้าน คือ นโยบายภาครัฐที่มีต่อท่าเรือ ทั้งนี้เพราะนโยบายที่มีอยู่ยังขาดสาระที่เป็นกรอบในการพัฒนาท่าเรือ ซึ่งส่งผลให้การพัฒนาท่าเรือไทยเป็นไปอย่างไร้ทิศทาง นอกจากนี้ยังไม่ครอบคลุมท่าเรือทุกแห่งของประเทศ ทำให้การพัฒนาท่าเรือขาดความเป็นเอกภาพ ขาดกลไกตรวจสอบและประเมินผลท่าเรือ ขาดองค์กรเฉพาะเพื่อรับผิดชอบกิจการท่าเรือไทยทั้งท่าเรือของรัฐและท่าเรือเอกชน และขาดกฎหมายเฉพาะที่ใช้ในการบริหารจัดการท่าเรือ ทำให้ไม่สามารถควบคุม ดูแล ตลอดจนพัฒนาท่าเรือได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาท่าเรือไทยในระยะยาว คือ 1) การจัดตั้งองค์กรดูแลท่าเรือโดยอาจจัดตั้งองค์กรขึ้นใหม่ หรือกำหนดอำนาจหน้าที่ขององค์กรเดิมที่มีอยู่ให้ชัดเจน และเป็นรูปธรรมยิ่งขึ้น 2) การจัดทำแผนแม่บทการพัฒนาและการใช้ท่าเรือไทย 3) การออกกฎหมายเฉพาะที่ใช้ในการบริหารจัดการท่าเรือทั้งท่าเรือของรัฐและท่าเรือเอกชน ซึ่งช่วยให้การบริหารจัดการท่าเรือเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

คำหลัก : ประเมิน การใช้ ท่าเรือ การขนส่งทางทะเล

Abstract

Project Code : RDG5030013

Project Title : The Assessment of the Usage of Thai Ports

Investigators : Sumalee Sukdanont¹, Amporn Chitranukroh² Wanchai Meechat³, Sorawit Narupity⁴, Chayanti Greigran⁵, Wachiraporn Chanphophart⁶, Sunanta Charoenpanyaying¹, Suchitra Buacham¹

¹Transportation Institute, Chulalongkorn University,² Retired Official, Ministry of Transport³ Faculty of Political Science, Chulalongkorn University,⁴ Faculty of Engineering, Chulalongkorn University,⁵ Faculty of Laws, Chulalongkorn University,⁶ Faculty of Management Sciences, Prince of Songkla University

Email Address : sumalee.s@chula.ac.th

Project Duration : March 2007 – August 2008

The study on assessment of port utilization aims to 1) assess the present Thai ports and determine enabling factors for efficient and deficient port operations, and 2) acquire the issues affecting the future usage of Thai ports as the supporting inputs to Thai port strategy and Thai sea strategy.

The results of the study on the port operations show that Thai ports are not operating at their full potential as no port utilizes their port facility efficiently and effectively. The major factor affecting the performance of ports is Government policy since it does not firmly address the direction on Port development. Therefore, the existing port development is arbitrary, does not have any monitoring and evaluation, and does not have strong institution to regulate Government and Private ports. Specific laws and regulations imposed to ports are required otherwise the port development cannot be developed efficiently.

Recommendations to solve these problems in a long run include 1) the establishment of regulatory body for port development and operations, or the clearer (and more tangible) assignment of this task to an existing agency, 2) the development of Master plan on Port development and operations, and 3) the endorsement of specific laws on Port Management for both Government and private ports to yield better port management and operations.

Keywords : Assessment, Usage, Port, Maritime Transport